

Bestyrelsens beretning 2020 - 21

Danmarks Naturfredningsforenings vedtægter kræver en skriftlig bestyrelsesberetning, der suppleres med en mundtlig fremlæggelse ved årsmødet med mulighed for debat. Der er ikke formelle krav til udformningen.

Årsmødet 2020 er på grund af forsamlingsrestriktioner som følge af Corona-pandemien flyttet fra november 2020 til den 22. april 2021 - og årsmødet holdes af samme årsag under åben himmel i Aars Skov med begrænset deltagerantal.

DNs vedtægter åbner hverken mulighed for at flytte årsmødet eller for at begrænse deltagerantallet. DNs administration har derfor i flere omgange konsulteret foreningens faste advokat, der under henvisning til generelle juridiske nødretsbestemmelser har sanktioneret den valgte løsning.

Bestyrelsen har derfor besluttet, at årsberetningen omtaler de forløbne 16 måneder siden årsmødet 7. november 2019 og frem til 1. april 2021.

Udsættelsen indebærer, at de valg til bestyrelsen, der skulle have været foretaget i november 2020, er blevet udsat til årsmødet 22. april 2021. De to bestyrelsesmedlemmer, der efter vedtægterne er på valg, har derfor fået forlænget deres funktionsperiode, ligesom de to, der vælges på årsmødet, får forkortet deres funktionsperiode.

Det samme gælder bestyrelsens suppleanter, der efter vedtægterne vælges for at år ad gangen.

Afdelingestyrelsens formand Jakob Kortegaard har været sygemeldt i perioden fra årsmødet 2019 til august

2020. I denne periode har næstformand Sten Søndergaard fungeret som formand.

Bestyrelsesmedlem Hans Borglykke måtte i sommeren 2020 desværre sygemelde sig på ubestemt tid. Hans er heldigvis kommet over sit langvarige sygdomsforløb, men har valgt at opretholde sin sygemelding frem til årsmødet.

Som suppleant for Hans Borglykke er Kaj Søndergaard indtrådt i afdelingsbestyrelsen.

Afdelingsbestyrelsen:

Formand:	Jakob Kortegaard Becher
Næstformand:	Sten Søndergaard
Sekretær:	Lise Norre
Best.medl.	Bent Frost
	Charlotte Weirsøe
	Kaj Søndergaard

Lise Norre er på valg og modtager ikke genvalg
Kaj Søndergaard er på valg og modtager genvalg.

Suppleanter:

1. suppleant: Ellen Poulsen
2. suppleant: Margrethe Carstensen
3. suppleant: Karen Steffensen

Desuden har Bo Jacobsen deltaget i ad hoc opgaver.

Afdelingen har 571 medlemmer pr. 8. april 2021 mod 583 i 2019 - et fald på 2%. Vi har 467 modtagere af afdelingens lokale nyhedsbrev. Det er til gengæld en beskeden stigning på 3,3 procent i forhold til sidste år.

Den skriftlige beretning er en omtale af bestyrelsens arbejde i 2020-21 og vil blive suppleret med en mundtlig beretning.

Afdelingsbestyrelsen har afholdt 15 møder, heraf to møder udendørs og 7 møder som videomøde. Desuden har bestyrelsen gennemført et antal elektroniske høringer af hastesager.

Arrangementer

Corona-pandemien medførte aflysning af forårets planlagte arrangementer, herunder den planlagte kystvandring i samarbejde med Hjerteforeningen, den planlagte affaldsindsamling i Ranum, nattergaleturen og det ISOBRO-støttede arrangement "Naturens Symfoniorkester" ved strandene ved Risgaarde.

Affaldsindsamlingen blev imidlertid gennemført i efteråret på "World Cleanup Day" 19. september, og 4. oktober gennemførte afdelingen en bredt anlagt ekskursion til strandene ved Thorup som erstatning for forårets aflyste ISOBRO-arrangement.

Desuden har vi deltaget i Naturens Dag 13. september i Hvalpsund med bæredygtigt fiskeri som vores tema og gennemført den traditionelle svampetur den 20. september i Rønhøj Plantage med godt udbytte.

Sagsbehandling

DN Vesthimmerland har siden sidste årsmøde modtaget ca. 730 sager til orientering og behandling. Nogle få har udløst en klagesag eller et høringssvar, andre er drøftet i bestyrelsen og ved henvendelse til forskellige myndigheder.

Hvilke sager bestyrelsen fokuserer på, er naturligvis afhængig af de kompetencer og interesser, der aktuelt findes i bestyrelsen.

Bestyrelsen foretrækker dialog frem for konfrontation i de sager, hvor vi ikke er enige med kommunen eller andre myndigheder i en afgørelse. Derfor sker det jævnligt, at bestyrelsen stiller uddybende spørgsmål til en afgørelse, der forekommer tvivlsom - i stedet for uden videre at gribe til klagevåbenet. Ind imellem har det resulteret i, at kommunen har ændret en afgørelse eller stillet supplerende krav for at beskytte natur og miljø.

Det er samme tankegang, der ligger bag, når bestyrelsen afgiver høringssvar i de sager, hvor det er muligt.

Et høringssvar er udtryk for bestyrelsens interesse for en sag og indeholder ofte ændringsforslag eller kommentarer i relation til afdelingens og Danmarks Naturfredningsforenings interesser. Det giver kommunen eller andre myndigheder mulighed for at justere en afgørelse eller en dispensation, inden den bliver officiel og kun kan ændres gennem en tung klagesag.

Høringssvar findes på <http://dn.dk/vesthimmerland> under "Vi arbejder med" og en del er refereret i nyhedsbrevene.

Bestyrelsen og DN's sekretariat er tilbageholdende med at anvende foreningens klageadgang og klager kun, når der er åbenlyse fejl eller mangler i en kommunal afgørelse inden for foreningens område. Det er medvirkende til, at omkring 80 % af de sager, DN på landsplan indbringer for klagenævnene, falder helt eller delvist ud til foreningens fordel.

Alle sager findes i DNs journalsystem Podio.

I det følgende nævnes et udvalg af sager, som bestyrelsen har haft fokus på:

Klagesager

Bade-bådebro i Sjørup Sø

Afdelingen har i perioden klaget over en landzonetilladelse og dispensation fra Naturbeskyttelsesloven til en massiv bade-bådebro i Sjørup Sø. Ejeren har ladet § 3-beskyttet rørskov og mosevegetation neden for sit sommerhus rydde og desuden placeret bade-bådebroen på en anden grundejers jord, hvilket vil gøre det vanskeligt at påtale overtrædelser af vilkårene.

Vandvindingstilladelse nær Tandrup, Rør og Søbygårde søer

Kommunen gav tilladelse til indvinding af 205.000 m³ grundvand til markvanding fra en boring nær de fredede Tandrup, Rør og Søbygårde søer. DN klagede, bl.a. fordi indvindingen påvirker vandstanden i Tandrup Sø. Kommunen trak derefter tilladelsen tilbage, og klagen bortfaldt.

Lokalplan til solcellepark ved Navnsø

DN Vesthimmerland klagede på egen hånd over en manglende miljøkonsekvensrapport som grundlag for kommunens lokalplan for solcelleparken ved Navnsø. Bestyrelsen mener, at kommunen skulle have undersøgt evt. forekomst af bilag IV-beskyttede padder på arealet.

Vandstanden i Tandrup Sø faldt omkring 40 centimeter i sommeren 2018 - efter DNs opfattelse først og fremmest på grund af umådeholden markvanding fra grundvandsboringer i nærheden.

Røjebæk i Svoldrup Kær er et af de vandløb, der ligefrem skriger efter at blive genslynget som hovedvandløb i et nyt vådområde.

Firmaet bag solcelleparken tilbød derefter at betale en uvildig biologisk feltundersøgelse og acceptere en tinglyst deklaration om pesticid- og gødningsfri drift af solcelleparken i 30 år.

Undersøgelsen viste tilstedeværelse af lille vandsalamander, der ikke er beskyttet.

Efter tinglysning af deklarationen trak afdelingen sin klage mod kommunen tilbage.

Verserende sag om slaggedeponi under plansilo

Afdelingen har desuden en verserende klagesag vedr. anvendelse af forurenede slagge under plansilo i Gedsted

Tabt klagesag – greenkeepergård ved Gatten

Planklagenævnet har 10. dec 2019 afgjort vores klage fra 10. marts 2017. DN tabte klagesagen, fordi kommunen har lovliggjort forholdet gennem en lokalplanændring i den periode, hvor sagen afventede klagenævnets behandling.

Høringer

En væsentlig del af arbejdet i en DN-afdeling er at kommentere de sager, hvor Danmarks Naturfredningsforening

har høringsret. Det gælder bl.a. i natur- og miløsager og kommunal planlægning.

Fælles høringssvar om grænsevandløb

DN Vesthimmerland skrev et samlet høringssvar til tre kommuner om et fællesregulativ for grænsevandløb til Aalborg Kommune. Fællesregulativet tager udgangspunkt i Aalborg Kommunes regulativ, som har samme svagheder som regulativet fra VHK. Høringssvaret var koordineret med DN i Rebild og Jammerbugt.

Forslag og bemærkninger til vandplanerne 2021-2027

Som et led i revisionen af de statslige vandrammer har afdelingen sendt en række bemærkninger og forslag til Vesthimmerlands Kommune, der igen leverede kommunens indput til vandløbsindsatsen i vandopland Limfjorden, der koordineres af Limfjordsrådet.

Afdelingen må konstatere, at der kun var et minimalt udbytte af indsatsen, fordi kommunen efter DN's mening holdt sig alt for beskedent tilbage.

Solcellepark ved Navnsø

Afdelingen sendte naturligvis sine bemærkninger til lokalplanforslaget for solcelleparken ved Navnsø. Kommunen valgte imidlertid at se bort fra de væsentligste punkter

- hvilket så resulterede i den efterfølgende klagesag og aftalen med firmaet bag solcelleparken.

Spildevandsledning til Mariagerfjord

DN Vesthimmerland har i forbindelse med høringen om linjeforløbet for den kommende spildevands-trykledning til renseanlægget ved Mariagerfjord peget på en linjeføring langs eksisterende veje.

Vandsportsaktiviteter på Sjørup Sø

Sommeren 2020 gav Vesthimmerlands Kommune en midlertidig tilladelse til turist- og konferencevirksomheden HimmerLand til sejlads med kano, kajak, vandcykler og paddleboards fra bade-bådebroen i søens nordende.

Tilladelsen kom midt i tilladelses-perioden i juli - alligevel sendte DN Vesthimmerland et brev til kommunen med afdelingens principielle betænkeligheder ved kommerciel bådudlejning på søen.

Vesthimmerlands Kommune sendte så et sejladsregulativ

for Sjørup Sø i høring her først på året 2021. Derfor er Dansk Botanisk Forening, Dansk Ornitologisk Forening og DNS sekretariat gået sammen med DN Vesthimmerland om et høringssvar.

I høringssvaret advarer de tre grønne foreninger stærkt imod, at turistvirksomheden HimmerLand får lov til at etablere vandsportsaktiviteter i søen, der rummer ynglende rørdrum, odder, isfugl, rørhøg og sårbare trækfugle som for eksempel tinksmed.

Solcellepark ved Mosbæk

En vesthimmerlandsk landmand har købt en ejendom på Mosbækvej ned mod Sønderup Å. Her vil han gerne etablere en solcellepark på mellem 60 og 80 hektar.

Den østlige del af ejendommen er imidlertid omfattet af både Natura 2000-beskyttelse, fredningen af Sønderup Å sydøst og åbeskyttelseslinjen på 150 meter.

Desuden er hele ejendommen i kommuneplanen udlagt som bevaringsværdigt landskab.

Turist- og konferencevirksomheden HimmerLand vil etablere kommercielle vandsportsaktiviteter på Sjørup Sø. Tre grønne foreninger mener nej og er gået sammen i fælles kritik af planerne om vandsport og motorbåde på søen. Virksomheden har i øvrigt slet ikke tilladelse til at lave sandstrand og stille opbevaringsanlægget til paddleboards og kanoer op på søbredden.

DN har i sit indlæg i fordebatten slået fast, at naturbeskyttelses-bestemmelserne skal overholdes og udtrykt undren over, at nogen kan finde på at placere et så visuelt markant teknisk anlæg i et bevaringsværdigt landskab.

Vindmøllepark ved Bjørnstrup

DN står ofte i et dilemma, når det gælder vedvarende energianlæg som vindmøller og solcelleparker. Det er også tilfældet med forslaget om seks mega-vindmøller ved Bjørnstrup. Derfor har DN vesthimmerland ikke taget stilling til selve projektet i fordebat-fasen, men påpeget i sit indlæg i fordebatten, at foreningen finder det problematisk, at der i kommuneplanen er udlagt et mindre areal til vindmøller - og at dette areal så i praksis viser sig at blive meget større.

Det er DNs opfattelse, at selv om udvidelsen af vindmølleområdet er i overensstemmelse med jura og praksis, så er det det problematisk, at et vindmølleområde kan trækkes ud ligesom en elastik - kun begrænset af, hvor mange ejendomme projektmagerne har råd til at købe.

Grønt Danmarkskort

Det er et krav i Planloven, at kommunerne udarbejder hvert deres grønne Danmarkskort - i håb om, at enderne så når sammen til sidst.

DN Vesthimmerland har i samarbejde med DOF sendt et ambitiøst forslag til Vesthimmerlands Kommune i forbindelse med revisionen af det grønne danmarkskort.

Nu er det grønne Danmarkskort i Vesthimmerland lagt frem - og det virker umiddelbart, som om DOF og DN store arbejde har båret frugt i relativt stort omfang.

Kystsikring ved Trend Ås udløb

Sommerhusejere i Trend har bedt kommunen om at oprense sand fra udløbet af Trend Å, der i 70'erne blev spærret inde i et såkaldt udløbsbygværk. Problemet er, at bygværket skaber erosion langs kysten og alligevel jævnlige sander til.

Erosionen går først og fremmest ud over en sommer-

husejer, der i 2017 købte et sommerhus kun 14 meter fra vandkanten. Nu er vandkanten så kravlet fem meter tættere på sommerhuset og ejeren vil derfor have lov til at lave sin egen, private kystsikring.

Det er DNs klare politik, at vi ikke skal gribe ind i kysternes naturlige dynamik, og DN Vesthimmerland har derfor i et høringssvar anbefalet at afslå den ønskede tilladelse til kystsikring. I DNs holdning spiller også ind, at sommerhusejeren ved købet i 2017 var helt klar over risikoen for kysterosion på stedet.

Muslingeopdræt i Limfjorden

Der er et veritabelt boom i ansøgninger om tilladelse til at anlægge muslingekulturbanker eller muslingeopdrætsanlæg i Limfjorden.

DN Vesthimmerland har i et høringsvar påpeget over for Fiskeristyrelsen, at en ansøgning om kulturbanker i Risgårde Bredning bør afvises, fordi ejeren igennem sin medlemskab af "Foreningen Muslingeerhvervet" i forvejen er medejer af 7 kulturbanker. Efter bekendtgørelsen er medejerskab af to kulturbanker maksimum.

Efter høringsfristens udløb har DN Vesthimmerland fået kendskab til en ansøgning om et 18 hektar stort opdrætsanlæg med flydende plastikrør - også i Risgårde Bredning. Dette anlæg kommer i givet fald til at ligge mindre end to kilometer fra den klappads vest for Risgårde, hvor Miljøstyrelsen har givet tilladelse til at dumpe giftigt havneslam fra Skive frem til 2023.

Hele muslingeproblematikken håndteres nu i DN af Limfjordsnetværket og sekretariatet i fællesskab. DNs præsident har desuden holdt en kort møde med fiskeriministeren om sagen, bl.a. på baggrund af et notat fra DN Vesthimmerland.

Sæt grusgraven i Skatskov fri

Region Nordjylland har i forbindelse med vedtagelsen af Råstofplan 2020 om råstofgravning sendt tre graveområder i Vesthimmerland i supplerende høring. DN

Både den vestlige og den østlige ende (billedet) af den gamle grusgrav i Skatskov er fyldt med byggeaffald og knust beton. DN foreslår at sætte grusgraven fri og lade naturen gøre sit indtog - vel at mærke efter, at der er ryddet op og affaldet fjernet.

Vesthimmerland har anbefalet, at den gamle grusgrav ved Skatskov nord for Aalestrup sættes fri og får lov til at udvikle sig til en lille naturperle.

I dag er begge ender af grusgraven fyldt med knust beton og byggeaffald. Det skal selvfølgelig ryddes væk.

Henvendelser til kommunen

Bestyrelsen i DN Vesthimmerland vil gerne samarbejde med Vesthimmerlands Kommune frem for at klage over store og små afgørelser, der efter DN's opfattelse kunne være mere naturvenlige.

Siljerøn-allé på Sjøstrupvej

Det gælder for eksempel en sag om alleen på Sjøstrupvej, hvor DN fik en borgerhenvendelse om, at kommunen ville fjerne alleen. Efter en besigtigelse måtte DN give kommunen ret i, at alleen allerede nu og især i de kommende år vil udgøre en fare for trafikken.

En henvendelse til kommunen fik til resultat, at kommunen i første omgang kun fælder den ene side, hvor træerne hælder ind over vejen. Kommunen tilbyder desuden lodsejerne langs vejen at plante en ny allé i forsvarlig

afstand fra asfalten - og hvis ejerne ikke vil det, så plante erstatningstræer et andet sted i kommunen.

Grundvandssænkning ved Ranum Bæk

Vesthimmerlands Forsyning er i gang med separatkloakering i Ranum. Derfor fik forsyningen tilladelse til at sænke grundvandet mellem Multihallen og Ranum Bæk for at grave hovedledningen ned.

15. maj rapporterer DN's Karen Steffensen, at vandstanden i den nærliggende sø er sunket under det forventede og at der optræder hvidlige belægninger på bunden i bækken. Vandet i søen nåede imidlertid at forsvinde næsten helt, inden kommunen reagerede. Søen blev fyldt igen Kr. Himmelfartsdag, hvor kommunen og Forsyningsselskabet indkaldte mandskab og hvor både en repræsentant fra kommunen og fra DN var på stedet hele dagen.

Regnvandsbassin ved Ranum Bæk

Først på året 2021 henvendte kommunen sig igen til DN, fordi Vesthimmerlands Forsyning ville i gang med at anlægge et stort regnvandsbassin, som overfladevand fra Ranum skal igennem før det ledes ud i Vilsted Sø.

Bassinet vil Forsyningen af tekniske årsager anlægge i

et lavtliggende § 3-område, og da bassinet er et teknisk anlæg, har DN ret til at give sit besyv med.

Parterne mødtes på stedet i Ranum, og DN foreslog at løse problemet ved at udlægge et tilsvarende stort areal nord for Ranum Bæk til erstatningsnatur. Det blev aftalen - der dog afventer endelig godkendelse i kommunens økonomiudvalg, for det kommende naturareal er udlejet til rideskolen i Ranum.

Alle parter er enige om, at rideskolens pladsbehov skal tilgodeses på anden måde, inden erstatningsarealet tages ud af lejeaftalen.

Fredningsbælter omkring boringer til markvanding

Hver gang der bores ned til grundvandet, opstår der en ekstra risiko for forurening. Derfor forlanger kommunen rutinemæssigt, at der anlægges et lille fredningsbælte med en radius på fem meter omkring boringen.

I praksis ser de fleste landmænd lige så rutinemæssigt stort på kravet om fredningsbæltet. Det er imidlertid nemt at konstatere på de luftfotos, DN har adgang til - og der-

for har afdelingen 4-5 gange henvendt sig til kommunen i forbindelse med fornyelse af en markvandingstilladelse og bedt om, at kommunen indskærper 5 meter kravet.

Store naturødelæggelser ved Sjørup Sø

I slutningen af 2019 fik turist- og konferencevirksomheden HimmerLand tilladelse til en mindre bade-bådebro og en saunahytte på søbredden neden for virksomhedens arealer nord for søen. Det hænger sammen med lokalplanen for golfbanen fra 2013, der åbnede mulighed for en flydebro på stedet.

Et af vilkårene i kommunens dispensation var, at der måtte ryddes en bane gennem rørskoven i broens bredde. Men det var ikke nok for virksomheden, der i stedet ryddede 30 meter søbred, fyldte sand på og stillede opbevaringsanlæg til paddleboards og kanoer op på søbredden.

I forbindelse med udarbejdelsen af klagen over en af sommerhusejernes massive bade-bådebroer var DN Vesthimmerland på besøg ved søen - og kunne ikke kun konstatere en massiv tilsidesættelse af vilkårene i dispensationen til HimmerLand. DN kunne også konstatere, at der var

Himmerlands Forsyning var godt i gang med at tømme den §3-beskyttede sø bag Ranum Skole. Heldigvis gik de ikke så galt.

"Nogen" har groft ødelagt rørskoven og mosevegetation ved Sjørup Sø mellem søbredden og de fleste af sommerhusene og golfbanen i søens nordvestlige ende.

ryddet rørskov neden for nogle af sommerhusene og flere steder anlagt små havneanlæg ud i søen.

DN fotograferede ødelæggelserne og sendte billederne til kommunen, der har forpligtelsen til at føre tilsyn med overholdelsen af Naturbeskyttelsesloven. Det har nu resulteret i et påbud til et par af sommerhusejerne om at retablere terrænet og bevoksningen ned mod søen. I mellemtiden er der blevet ryddet yderligere adskillige hundrede meter rørskov og mosevegetation, hvilket DN igen har dokumenteret over for kommunen.

DN forventer nu, at kommunen får ryddet op i ulovlighederne og får udstedt påbud om, at vegetationen skal genoprettes og de ulovlige broanlæg fjernes eller i det mindste laves om til noget betydeligt mindre skæmmende.

Kreativ DN-løsning på spildevandsproblem i Aars

Der findes en gammel aftale mellem DN Vesthimmerland

og kommunen om, at så stor en del af rensningsanlægget i Aars skal lægges ud som natur, når anlægget nedlægges og spildevandet sendes til Mariagerfjord.

Vesthimmerlands Forsyning mener imidlertid, at der er brug for stor buffer-kapacitet, fordi trykledningen til Mariagerfjord ikke kan tage belastningen ved kraftig nedbør. Derfor vil forsyningen gerne beholde nogle af bassinerne på renseanlægget.

DN har i stedet foreslået, at to eksisterende tanke, der bevares, ganske enkelt bygges højere, så de kan rumme den nødvendige ekstrakapacitet. Det forslag blev godt modtaget af kommunen og Forsyningen, der nu regner videre på mulighederne.

Møder med kommunen

DN Vesthimmerland har i perioden siden sidste årsmøde deltaget i flere møder med Vesthimmerlands Kommune.

Grønt Råd

Kontakten mellem DN og kommunen sker blandt andet i Grønt Råd, hvor også en række andre organisationer er repræsenterede - lige fra Bæredygtigt Landbrug over sports- og fritidsfiskerne til Dansk Ornitologisk Forening.

Kommunernes grønne råd er oprindeligt tænkt som rådgivende organer for politikerne i de enkelte byråd. I Vesthimmerlands Kommune har Grønt Råd i stedet i høj grad karakter af et sted, hvor kommunen orienterer foreningerne.

DN vil aktivt fremover arbejde for, at Grønt Råd i Vesthimmerland får den tiltænkte rådgivende rolle.

Halkær Ådal-projektet

Et af de mest spændende naturprojekter i Nordjylland er lige nu i gang i Halkær Ådal fra Aars til Halkær Bredning i Aalborg Kommune. Her er en række forskellige projekter

knyttet sammen til en helhed, der ikke kun løfter naturen i ådalen, men også kan være inspiration til fremtidige projekter og projektformer.

Besigtigelser

DN Vesthimmerland har i perioden kun deltaget i én fredningsnævns-besigtigelse. Sagen drejede sig om en dispensation til et udhus inden for Sønderup Å-fredningen. DN måtte imidlertid under sagen påpege, at betingelserne i en tidligere fredningssag på ejendommen ikke var opfyldt.

Den nye ejer har nu bragt forholdene i orden.

Afdelingen har desuden gennemført adskillige besigtigelser, både som led i fordebatte om solcelleparker og vindmøller - og i forbindelse med konkrete sager. Bestyrelsen sidder således ikke kun bag computerskærmen, men tager ofte også i marken.

Vedtaget 13. april 2021

Bestyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening Vesthimmerland